

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-as PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:

Helyben: Félévre 6.— kor. negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— „ negyedévre 4.50 „

Felelős szerkesztő:
MÓRICZ PÁL.

Egyes szám ára 4 fillér.
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Piacz-utca 40. szám. — Telefon 412.

A székelyek Debreczenben.

Debreczen, június 1.

Hát itt vagytok? Eljöttetek közé-
bünk? Hittel, bizalommal, szeretettel az
erősebb, a gazdagabb testvér, az alföldi
magyar testvér iránt.

Adjátok Isten, ne csalatkozzatok!

Adjátok Isten, hogy a látogatás köte-
lékét ne szalmavirág koszoruból fonja
az ünnepi hevületben fellobbanó szeret-
kezés, ölelkezés ingere.

Jusson, maradjon a hétköznapiakra
is ez ünnepi napok melegségéből. A
fogadkozások pedig ne maradjanak sza-
vak, ékesen hangzó, elhangzott szavak.

Debreczentől a székelyföld szívéig
egyenes- és gondozott maradjon az or-
szágut, hogy midőn gyors segítségre lesz
szükség, kerülő utak nélkül megtalálhas-
suk egymást. És még a legfélreesőbb
erdélyi magyar faluban is tudják, érez-
zik azt a nagy erőt, mely az alföldi
magyarságban rejlik! Érezzék és tudják,
hogy erre a nagy erőre mindenkor
megpróbáltatásaik között is számíthatnak!

A debreczeni székely-napok ekkor
lesznek hasznosak és termékenyek, ha ez
a fogadalom valóra válik!

Politikai hireink.

A magyar politikai válság.

Budapest, június 1.

A pünkösdi csöndjét a függetlenségi
pártellenes sajtó hazudozásai zavarták

meg. Ha cáfolat kell arra a hirre, hogy
hogy a király nem bizza meg a függet-
lenségi pártot kabinetalakítással, akkor
azok a fejvesztett híresztelések, melyek
a közös bank táborából erednek, bi-
zonyságát adja annak, hogy ez éppen
nem elképzelhetetlen eshetőség. A füg-
getlenségi párttal ellentétes politiku-
sok tisztában vannak azzal, hogy a ko-
rona nem elvi ellensége a függetlenségi
kormányzásnak és diszkreditálni akarják
ezt már előre is az ország előtt. Tud-
ják, hogy a függetlenségi párt kormány-
alakítását az uralkodóval való megegye-
zésnek kell megelőznie. Tehát ennek
feltételeivel azok szolgálnak, akik retten-
nek ettől a megegyezéstől. Tökéletes
megoldása: szerintük ez a hatalomra
jutás útja. Nincs ebben az országban
olyan megátalkodottan rosszszemű em-
ber, aki pillanatig is föltételezné, hogy
a függetlenségi párt elveinek árulása
árán vállalná a kormányzást. De erre
nincs is szükség. A korona arra kér
garanciákat, hogy a függetlenségi párt-
ból kikerülő kabinet a politikai élet
folytonosságát nem akarja erőszakos
változással megakasztani. Természetes,
hogy erre kötelezettséget is vállalhat
a függetlenségi párt. De programma és
elvi feláldozására annál kevésbé kap-
ható.

*

Egy német lap ma reggeli száma
azt az értesülést adja közre, hogy We-
kerle Sándor miniszterelnök és Kossuth

Ferencz kereskedelmi miniszter közt ko-
moly differenciák támadtak s ezek kö-
vetkeztében Kossuth a bankcsoport ve-
zetőembereit biztosította arról, hogy min-
den tekintetben velük tart s az ő inten-
cióik szerint fog cselekedni. A helyzet-
ben tisztázódást a legközelebbi napok
hoznak: a szerdai minisztertanács és az
ezt követő kikallgatások. — Mint érte-
sülünk, Wekerle és Kossuth üsszetűzé-
seiről szóló hír abba a kategóriába tarto-
zik, melybe a függetlenségi párt memo-
randumáról szóló hazugság.

A debreczeni székely-napok.

(Ötszáz székely vendég Debreczenben. — A bu-
karesti és az alsórákosi dalárda érkezése. — A
székelykongresszus lefolyása. — Nagyonfontosságú
határozatok. — Kormányfőrtak üdvözlése.)

Debreczen, június 1.

Nevezetes napja volt ma Debreczen váro-
sának. Erdélyből és Romániából közel 500
vendég, száztizenegy egyesület, az összes szé-
kelyföldi megyék, városok, közművelődési egye-
sületek, hatvannégy székely társaság, a buda-
pesti Szent István Társulat küldöttsége, a bu-
karesti székely dalárda és számos előkelő szem-
lélyiség gyűlt egybe a nagy alföldi metropol-
sába. Itt vannak: Irsay József, Zakariás János,
dr. Benedek János, Sümegi Vilmos, dr. Nagy
György, Barcsay Andor, Brázay Zoltán, Buday
Barna, Fenyvessy Soma, Papp Elek, Ferenczy
Géza országgyűlési képviselők, Borszékly Soma
nyug. min. tanácsos, Benedek Sándor közigaz-
tási bíró, Sebes Dénes táblai tanácselnök, Se-
bessy János dr. alispán, Köllő Ignác alispán,
Jákó Pál törvsz. bíró, Lovag Ferentheil Gusztáv,
Tollas Márton közjegyző, Zágón Gábor
kir. közjegyző stb.

Szávay Gyula a székelyekről.

— Elmondta a kongresszuson június
első napján. —

A debreczeni Székelytársaság, mint boldog
és büszke házigazda nevében a legna-
gyobb tisztelettel s a rokoni szeretet minden
melegségével üdvözlöm a székelység országos
szervezetének itt megjelent kitünőségeit, ked-
ves vendégeinket.

Ezen a napon mi mindnyájan, akik vér-
szerűen nem is tartozunk a székelyek közé,
azért székelyek lehetünk, mert hitünkben, kép-
zeletünkben mintegy osztályos társainvá válunk
igy annak a nimbusznak, melylyel a köztudat
a „székely“ nevet megkoszoruzza.

Ez a név ezt a koszorút hosszú évszázá-
dok harcok küzdelmeiben és a létfentartás né-
hez munkáinak éber, szorgalmas, hűséges vég-
zésében érdemelte ki.

Nemzetünk történelmének írott könyvében
lapról-lapra vérrózsák képezik az initalék dí-
szítéseit, a vérrózsák legszebbjeinek élőmasai a
hős székely kebleken piroslottak.

Nemzeti gazdálkodásunknak rossz szelek-
től hajtott, hánytatott hajója holt vizekre jutva

untalan megfeneklett, vizét verejtékkel kellett a
nemzetnek szaporitania a verejtékeknek ebbe a
tengerébe gyöngyözve hullt alá a székely bér-
cek és erdők tövének verejték-patakja.

Fogalom volt mindig a székely vitézség
s a székely életrealóság.

És jöttek más idők, nehéz és rossz idők.
A székely völgyek puha pázsitján idegen láb-
nyomok szaporodtak el, a letarolt bércek mez-
telen gerince vádlón meredt fel az égre, meg-
indultak az erdők s a fák gyökerébe hasztalan
kapaszkodtak kétségbeeséssel a székelyek, meg-
tartani már nem tudták.

Mije amerre ment, széledt utána a szé-
kelység is.

De magja ott maradt, fogja a földet és
tartja magát, míg jön a segítség, szétszóródott
magjából pedig új erdők fakadnak.

Országszerte mindenütt, ahol egy hű szé-
kely szív dobogott, megdobogtatta ez maga
körüli a testvér magyar sziveket s kart karba
fűzve támadtak a székely társaságok, őrszemei,
örtüzei a székely érdekeknek, azt a célt tűzve
ki és érve el, hogy nagy Magyarországnak fel-
lángoló rokonérzései mint azok a leomlott bér-
cek, mint azok az elsikkadt erdők magasodja-

nak fel, élő kőbástyául, eleven erdőül a széke-
lyek mögött.

Ennek az érzésnek szítja parazsát a deb-
receni székely-társaság is és itt a magyarság
őserős szívében nem most lobban ki először
e testvéreztésnek a lángja, még a közlelemult-
ból elevenen él szép emléke annak, mikor
nemzeti irodalmunk székely kiválóságai itt ün-
nepiesen megszólaltak és annak a másik al-
kalomnak, amikor a székely iparkodás és kéz-
ügyesség gyönyörű cikkei egyszerre varázsol-
tak elénk ünnepet és vásárt.

De mindennél szebb, nagyobb, maradán-
dóbb lesz Debreczen előtt ennek a mai napnak
emlékben képe, amikor a székely nagyok ide
gyűltek országgyűlésbe.

Hálás köszönetet mondok ezért a nagy
megtiszteltetésért a debreceni székely-társaság
részéről s amikor a multakból a jelenbe vezető
uton ezek a biboros és fátyolos felhők szemem
elé ereszkednek, átszillan a jövő biztató remé-
nye, hogy ily férfiak kitartó nemes buzgólkodá-
dása meddő nem maradhat.

Ennek a reménynek kifejezést adva, a
mi szerény társaságunk nevében tisztelettel és
szeretettel üdvözlöm a székely társaságok szö-
vetségét.

**Kiváló izlésű erős, modern butorok fel-
tűnően olcsó árban szerezhetők be**

GRÓSZ JÓZSEF ÉS PÉTER
cégnél DEBRECEN,
Piac-utca 70. szám.

A vendégek fogadtatása.

A vendégek a tegnap délutáni vonatokkal érkeztek. Tiszteletükre a város lobogódiszt öltött. Püspökladányban Debreczenből a debreczeni Székely Társaság küldöttsége várta az érkezőket, akik közül elsőnek az alsórákosi székely Emke dalárda hatvan tagjával robogott be a vonat a pályaudvarra. A dalárda Irsay József orszgy. képviselővel az élén, a jelige élénklésével, festői nemzeti viseletben vonult be a feldisített váróterembe, ahol Székely Ferencz székely társulati elnök lelkes szavakkal üdvözölte az érkezőket, kik ezután zászlók alatt felvonultak a városba.

A háromnegyed hétórás gyorsvonattal érkezett a vendégek zöme. Ekkor volt Debreczen városa részéről is az ünnepélyes fogadtatás. A pályaudvaron óriási néptömeg várta a vendégeket. A kollegiumi ifjuság testületileg kivonult. A lelkes fogadtatáson Vecsey Imre városi főjegyző volt a hivatalos szónok, aki a város nevében üdvözölte a székely társulatok érkezett képviselőit, biztosította őket arról, hogy Debreczen közönsége átérzi a székely népművészet nagy fontosságát és nemzeti érdekeket szolgáló voltát. Utána Székely Ferencz köszöntötte szíves szavakban a vendégeket. Az üdvözölő beszédekre Deák Ferencz, a Székely Társaságok Szövetségének elnöke mondott köszönetet a fogadtatásért, kifejezve egyúttal meggyőződését, hogy a nagy cél elérése felé, mely összegyűjtötte őket az alföldi metropolisba, a debreczeni kongresszus jelentős lépéseket tesz.

A fogadtatásnak érdekes epizódja volt az, hogy az állomáson megjelentek azok a székely fiúk, kiket a székely társaság ragadott ki a székely havasok közül és hozott Debreczenbe, hogy itt őket gondozza és hasznos polgárokká nevelje. Ezek lelkes éljenzéssel fogadták az érkezőket, az ő jöttevőiket.

Este a Royal-szálló nagytermében ismerkedési estély volt, melyen a legjobb kedélyhangulat uralkodott. Pohárköszöntőket mondtak: Lovag Csiky Lajos, Borszék Soma nyug. min. tanácsos, Szakács Péter kamarai titkár, Székely Ferencz, Zakariás János dr. és mások.

A kongresszus.

A kongresszusi nap istentisztelettel kezdődött. Reggel 8 órakor ünnepélyes istentisztelet volt a református nagytemplomban, ahol lovag Csiky Lajos imádkozott és mondott beszédet. Azután Eröss Lajos, a tiszántúli egyházközség püspöke kérte Isten áldását a kongresszus munkájára. Igen megható volt, mikor az alsórákosi székely-dalárda elénekelt a Himnusz, melynek akkordjait a templom hatalmas falai többszörösen verték vissza és úgy hangzott, mintegy földet rengető, erős fogadalom.

A templomtól a kongresszusi tagok a városházára tértek, melynek oszlopcsnoka előtt gyönyörűen dekorált virág kapu fogadta őket. A városháza nagyterme zsufolásig megtelt. A helyi társadalom előkelőségei is nagy számban jelent meg. A városi tanácsot Kovács József polgármester és Oláh Károly kulturáltan képviselték. A kereskedelmi miniszter képviseletében Micsch Endre min. osztálytanácsos, a földművelésügyi miniszter képviseletében dr. Koós Mihály miniszteri titkár, a székelyföldi miniszteri kirendeltség vezetője jelent meg, míg a kultuszminisztert Weszpény Zoltán Hajdúvármegye és Debreczen főispán képviselte. Képviselet volt az Omge is, Buday Barna orsz. képviselőnk, Kerpely Kálmán igazgatóval és Péterfy Tamás szerkesztővel. Ott láttuk a város két országgyűlési képviselőjét dr. Bakonyi Samut és Csanak Jánost.

Az elnöki emelvényen Deák Lajos kir. tanácsos, szövetségi elnök, Máthé József főtitkár, Székely Ferencz debreczeni társulati elnök foglaltak helyet. A megnyitás előtt a bukaresti iparos dalárda sűrű tetszésnyilvánítások között dalolta el az „Előre székelyek” kezdetű dalt.

Azután Deák Lajos elnök emelkedett szólásra. Lendületes elnöki megnyitóját e szavakkal kezdte: Az a kormányzat, mely hazánk keleti részén a nemzeti szellem, a magyar anyagi és kulturális érdekek intenzív erősítésére minden lehetőt el nem követ; a nemzeti öngyilkosság politikáját üzi. Ezen a téren a legutolsó ötven évben sok mulasztás és vétke könnyelműség történt. A székely városok fejlő-

dését elsősorban rossz vasuti összeköttetések gátolták. Mennyit haladtak volna az erdélyi városok, ha illetékes helyeken ezeknek az érdekeiket a régebbi időkben is észrevették volna és a Konstantinápolyig vezető világforgalmi utvonalat Erdelyen keresztül vezeték. Örömmel elismeri, hogy az állami kormányzat a legutolsó évek alatt sokat tett és nagy mulasztásokat pótol. A keleti vasuti politikát is az erdélyi városok javára igyekszik fordítani, jobba és hosszabbá teszi az erdélyi vasuti összeköttetést: a háziipar fejlesztésével, telepítéssel a köznyomoron, az ijesztő mérveket öltő kívándorlásokon segíteni. De az államra még több feladat hárul. Nagy baj az, hogy a 48-iki törvények által alkotott unió tulajdon képpen még most sincs teljesen végrehajtva. Hiszen Erdély egyes részein, a magányban még mindig osztrák törvények szerint itélkeznek. És még nagyobb baj, hogy az unió nemcsak jogilag, hanem társadalmilag nincs végrehajtva. Ezen segíteni kell és most is azért jöttek a székelyek küldöttei Debreczenbe, hogy új összeköttetéseket szerezzenek, az összekötő kapcsolatokat megerősítsék. Ha valahányszor Debreczen nevét hallják a távol vidéken, mindannyiszor valami különös melegség járja át szívüket. Itt találnak ősi tiszta fajmagyarságot és ragaszkodást a mindennél drágább anyaföldhöz. Mikor az első székely társaság Marosvásárhelyen megalakult, Debreczenből hangzott fel a legerősebb visszhang. Kéri is a város társadalmát, hogy harczaikban továbbra is támogassa. Üdvözi a megjelent közönséget, a kongresszust megnyitja. (Lelkes éljenzés.)

Ezután az üdvözlések következtek, Kovács József polgármester a város nevében, Szávay Gyula a vendéglátó debreczeni Székely Társaság nevében üdvözölte az ország minden részéből összesereglett küldöttségeket és tagokat. Kovács József biztosította a kongresszust arról, hogy Debreczen közönsége megérti nemes törekvéseit.

A kormány és a székelység.

A kölcsönös üdvözlések után Micsch Endre miniszteri tanácsos Kossuth Ferencz hazafias üdvözlését tolmácsolta és felkérte a kongresszus tagjait, hogy a miniszter üdvözlését a székely néppel is tudassa. A kereskedelmi minisztérium a székelység ügyét továbbra is azzal a nevezeteljes odaadással fogja szolgálni, amelylyel ezt eddigelé is előbbre vinni törekedett. A kereskedelmi kormány programjában benne van; a székely földnek jó közlekedési utakat biztosítani, ezáltal az ipart, a kereskedelmet előmozdítani. 1010-re kilátásba helyeztetett a fenyéd—zetelaka—gyergyó—tekerőpataki törvényhatósági ut államosítása. A Gyergyószentmiklós—Békás országhatári közut tervei szintén készen vannak, úgy hogy remény van arra, hogy ez a fontos utvonal megépítéséhez még ez évben hozzáfoghatnak. A vasutügy terén is több reformot hoz be Erdély részén a minisztérium. A héjjasfalva—székelyudvarhelyi vasutvonalon harmadik vonatkört engedélyezett. Megnyitattott a madéfalva—gyergyószentmiklós vonal és folyamatban van a déda—szentmiklós vonal kiépítése és ezzel a székely vasuti hálózatát egész Brassóig be lesz fejezve. De nemcsak a vasutpolitika terén, sőt a székely nép mentésére a kormány. Inas-képzést elősegíti inasotthonok alkotásával, kisiparosokat segíve gépekkel, adományokkal. Közműhelyeket állít fel és emellett módot talál a gyáripari tá-

mogatására is. A székely nép érdekeit nézte a kormány a román kereskedelmi szerződés megkötésében is. Most már az erdélyi iparcikkeknek szabad az út Románia felé és vámkedvezmények révén konkurrálhatnak nyugati iparcikkekkel is. Egyébként, — fejezte be szavait a szónok, legyenek meggyőződve, hogy az önök törekvéseit, melyek nem lehetnek mások, mint a székely népet kitartó szorgalomra s takarékoságra nevelni s ekként az ipari pályán való boldogulását biztosítani, Kossuth Ferencz mindenkori legnagyobb elismeréssel fogja honorálni. (Lelkes éljenzés.)

Az elnök köszönetet mondott a miniszteri tanácsosnak.

Titkári jelentés.

Azután a titkári jelentés felolvasása következett, melyet azonban mellőztek, mivel az ugyanis ki lesz nyomtatva. A terjedelmes jelentés, mely Máthé József főtitkár ügybuzgalmát dicséri, felöleli annak az óriási tevékenységnek minden részletét és mozzanatát, melyet a szövetség, illetve az annak keretében levő székely társaságok kifejtettek. Nemcsak eszmei utain, hanem gyakorlatban is dolgoznak ezek a társulatok. Székely gyermekeket nevelnek, a székely iparcikkek terjesztik, székely fürdőknél propagandát csinálnak stb. stb., egyszerűen minden téren képviselik a székelység érdekeit. A jelentés kiemeli még a földművelésügyi kormány által kiküldött székely kirendeltség munkájának nagyfontosságát és eredményeit. Annál inkább érdekesebb ez, mert az utóbbi időben ezt a kirendeltséget bizonyos oldalról támadások érték.

Ezután gróf Bethlen István felolvasása következett volna. Bethlen István azonban halaszthatatlan családi ügyei miatt a kongresszuson nem jelenhetett meg. Az elmaradt felolvasást azonban bőven kárpótolta dr. Ferenczy Géza, ki tartalmas értekezés keretében nagyfontosságú indítványt tett a g. kath. és g. keleti egyházak szervezésére vonatkozólag.

Az eloláhosítás ellen.

Ferenczy Géza dr. felolvasása kezdetén a hazánkban létező vallásokat magyar nemzeti szempontból tárgyalta. A magyar gör. kath. egyház egyidejűleg jött be a magyarokkal hazánkba, 1691-ben 40 ezer szerb család részére egyházi autonómiát kaptak, de csakis szerb keleti görög egyház létesítésére. Az oláh görög keleti községeket lassankint olvasztották be. Az 1868. év IX. törvénycikk 9. szakasz mellőzését elnézttük még ma is. A vallás köpenye alatt románosítottak, 26 ezer görögkeleti székely él ma, ezeket ki kell az eloláhosításból ezáltal, hogy a magyar görög katolikus egyházakat buzdítsuk magyar szertartási nyelv engedélyért való folyamodásra, mint a hajdudorogiaiak tettek.

A közgyűlés aztán Stánegi Vilmos és Szakács Péter felszólalása után elfogadta Ferenczynek a következő indítványát:

Mondja ki a székely-társaság szövetségi közgyűlése:

1. A gör. kat. magyar egyház szervezését és a gör. kat. magyar püspökség felállítását, több mint 30—40.000 székely érdeklősége alapján székely kérdésnek minősíti, — s hazánk erdélyrészi magyarságának megmentése és megerősítése szempontjából azok megvalósítását minden erejével előmozdítandónak jelenti ki;

2. Ennek alapján megvalósulásig ezen kérdéseket nyilvántartja s úgy társadalmi érintkezésekben, mint a törvényhozásban azoknak állandó szorgalmazását elhatározza — s e célból úgy a törvényhatóságokhoz, mint a kormányhoz felír;

3. Elvárja és erkölcsileg kötelez minden székelyt arra, hogy a közvetlen érintkezés erejével és a testvéri szeretet

minden melegével minden g. keleti és minden g. kath. magyarban a faji öntudat felébresztésére, ébrentartására és kifejlesztésére nemes elszántsággal közreműködjön.

4. Kívánatosnak jelzi, hogy a gör. kath. és a gör. keleti székely fiúk nevelése kizárólag magyar iskolákban s lehetőleg román nemzetiségű hasonló hitsorsosoktól elválasztottan történjék. S ennek alapítványok útján előmozdítását közkívánalomnak jelenti ki.

Ipari szervezetekről.

Több felolvasás is hangzott még el. Brázay Zoltán dr. a székelyföld keresk. és ipari viszonyairól, dr. Darkó Jenő miután a debreczeni egyetem nagyfentosságáról is fejtegette a nemzet fentartó szellemi erőkről tartott felolvasást.

Gálffy Ignác felsőkereskedelmi igazgató a miskolci székelytársaság elnöke indítványozta, hogy a székely nemzeti alapok indításának országos gyűjtést, mely bizonyára hamarosan eredményezne egy millió koronát. Az indítványt nagy tetszéssel elfogadták.

Köllő Ignác alispán indítványára kimondták aztán, hogy a jövő évi kongresszust Gyergyószentmiklóson tartják. Szakács Péter hálás köszönetét fejezi ki Deák Ferencz elnöknek, ki megköszönvén a közgyűlést fél 2 órakor bezárta. Brázay határozati javaslatát, székely ipari szervezet és árucarnokok felállítására nézve, egyhangulag elfogadták.

Üdvözlő táviratok.

Üdvözlő táviratok érkeztek Darányi Ignácztól és Szerényi államtitkártól. — A kongresszus határozatilag táviratokban üdvözölte Kossuth Ferencz és Apponyi Albert minisztereket. A táviratokat itt közöljük:

Nagyságos Deák Lajos kir. tanácsos urnak
a Székely-Kör elnökének.

Fogadja a székely-társaságok szövetsége ma megnyílt negyedik közgyűlése alkalmából hazafias üdvözlőmet, valamint azon őszinte kívánságát nyilvánítását, hogy áldásos működést a székely nép javára, a minél teljesebb siker koronázza.

Darányi
földmiv. miniszter.

Székelykongresszus elnöksége

Debreczen.

Őszintén sajnálva, hogy nem vehetek személyesen részt a Kongresszuson. Fogadják ezúton legszívebb üdvözlőmet a székelység nemzeti és anyagi megerősítése egyik fontos országos érdek, mely munkába miként a multban azonképen a jövőben is tölem telhetően közreműködni hazafiui kötelességemnek tekintem

Szerényi.

Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter
Budapest.

Nagyméltóságodnak képviselője által szövetségünkhöz intézett szíves üdvözlőmet hálás köszönettel véve tiszteletteljes, legmelegebb üdvözlőmet nyilvánítása mellett, kérjük Istent, hogy drága egészségét hazánk javára mielőbb állítsa helyre. — A Székely Társaságok Szövetségének Debreczenben tartott közgyűlése nevében

Deák Lajos
elnök.

Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter és Darányi Ignác földmivelésügyi miniszternek a következő azonos szövegű táviratot küldték:

A Székely Társaságoknak Debreczenben tartott közgyűlése azon alkalmából, hogy Nagyméltóságod képviselője által közgyűlésünkön résztvenni méltóztatott, legmelegebb köszönetét nyilvánítja és tiszteletteljes üdvözlő

Deák Lajos
elnök.

Szerényi államtitkár

Budapest.

Nagyméltóságodnak a Székely Társaságok szövetségének Debreczenben tartott közgyűléséhez intézett szíves üdvözlőmet meleg köszönettel vettük és azt tiszteletteljesen viszonzva, bizalommal kérjük ügyeink további támogatását.

Deák Lajos
elnök.

A bankett.

Délben két órakor a Bika-szálloda nyári kerthelyiségében 300 terítékű bankett volt. Wessprémy Zoltán főispán Deák Lajos elnökre és Máthé József főtitkára, K. Tóth Kálmán a székelyekre írtette poharát. Pohárköszöntőket mondtak még Zágonyi Gábor, Benedek Sándor közigazgatási bíró, Marton Árpád budapesti lelkész, Rácz Andor stb. A banketten a budapesti dalárda és az alsórákosi dalkör adta elő a Himnuszt és más régi édes bus magyar dalokat és kuruc nótákat. A magyaros ételekből összeállított menü Németh András kitérő konyháját dicsérte. A bankett Rácz Károlyék muzsikája mellett a legjobb kedélyhangulatban belenyúlt a késő délutáni órákba. Akkor a vendégek megtekintették a nagyerdei barakban elhelyezett Kossuth szobrokat. Holnap reggel kirándulást terveznek a Hortobágyra.

A székely-est.

A nagy hőségben is zsufolásig megtelt a színház lelkes, előkelő közönséggel. Az utolsópótszék is le volt foglalva. Azután micsoda tüntető, elismeréstől micsoda zugó tapsorkántól viszhangzóttak a falak. Csak igazi, hamisítatlan műélvezet tud ilyet kiváltani a hallgatóságától.

Rácz Károly hangverseny nyitánya vezette be a műsort. Szépen muzsikáltak, dicséretesen kitétek magukért a kiváló primásunk és a zenész társai.

A nyitány után a podiumon az aranyszajú székely papképviselő: Irsay József. Állot, mint az ércszobor. Belekezd a prologijába. Hangja szilaj rezgéssel hol menydörög, villámlik, hol busongó, kesergő, hol költői régiókban szárnyal, de érzik rajta, hogy a szív uralja mindig. Hej, ha a Székelységnek, meg a magyarságnak sok ilyen lelke volna, de minden másképp volna. Sirtunk is, meg lelkesedtünk is attól, amit hallottunk lefolyni ajkairól. Mikor bevégezte a prologját, ünnepeltük, mint csak a kiváltságokat szoktuk.

Más szám következett. A székely pap képviselő dalárdája állt körbe a szinpadon, nemzeti viseletben vannak. Harisnyás, szittyva valamennyi. Énekeltek szép székely dalokat, székely érzéssel. Kaptak tapsot bőven.

Ujra szétválak a függöny. Következik az est szenzációja. B. Sándor Erzi énekel a Traviatából Violetta áriáját. Elhangzik az ének, egy pillanatra mintha megigézték volna a hallgatóságot, mely csend uralja a nézőteret, a másik pillanatban falrengető tapsorkán zudul fel, mely újra, meg újra kitör, szünni nem akar. Akaratos nép ez a mi debreczeni közönségünk, kivált, hogy ha székelyt is érez maga között. Meg kellett toldani az opera áriát szép székely nótával. Csak így lett békesség.

Egyik művészi élvezetet követi a másik. A Gyujtató c. darabban ragyogtatja ragyogó művészi képességet Zilahy Gyula, a mi páratlan színművésztünk. Tetszés kísérte minden jelenését és olyan sikert aratott, amilyen csak ritkán jut osztályrészül.

Nagy András ref. énekező heggedü kísérettel kuruc-dalokat énekel. Hangulatot keltett minden dala. Kedvesen honorálták a kellemes élvezetet.

Ismét B. Sándor Erzi hozta lelkesedő izgalomba a hallgatóságot. Énekel a Bánkból Melindát. Persze, hogy meg kellett szerezni. Eldalolta a „Csongorádi csárda mellett” című gyönyörű népdalt. Viharosan tapsoltuk ki érte.

Solymossy mester tréfás dalokat adott elő felvillanyozó humorral. Mulattunk sokat a mókás előadásán. Aztán a Székely-dalárda indulójával befejeződött a székely-est, melyre még sokszor gondolunk vissza kedves emlékekkel.

b—r.

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatású.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésben vagy a Szinye-Lipóci Salvator-forrás Vállalatnál Budapest, V. Rudolfrakpart 8.

Lelkészavatások Debreczenben.

Fényes ünnepség.

Az egyházkerületi közgyűlés első napja.

Debreczen, június 1.

Fényes ünnepnapja lesz szerdán a tiszántúli egyházkerületnek. Hagyományos fényes ünnepélyességgel mintegy százon felül való új református lelkészt avat fel Eröss Lajos. A felavatás alá kerülő lelkészek száma azért oly nagy, mert Debreczenben már hét év óta, a boldog emléktű Kiss Áron püspök évek hossza során át tartó gyöngékedése miatt — nem volt papszentelés. A papavatás fényes aktusa a most kezdetét vevő egyházkerületi közgyűlés keretében fog lezajlani és az első nap programját teljesen kimeríti. A lelkészavatási ünnepély sorrendje különben a következő:

1. Az egyházkerületi gyűlés tagjai a közgyűlési teremből s a felavatandó atyafiak a püspöktől vezetettve bevonulnak a nagytemplomba, a püspök és az esperesi testület az urasztala körül, a főgondnok és az egyházmegyei gondnokok a gyűlés többi tagjaival az urasztalával szemben levő sorszékekben, a felavatandók pedig a napkeletre eső sorszékekben foglalnak helyet. 2. A kántor éneklí a gyülekezettel „Jövel Szentlélek Uristen” mind a három versét. A harmadik vers alatt 3. Az egyházi beszéd tartásával megbízott Uray Sándor atyafi fölmege a szószerkebe s predikál. Ennek végeztével 4. A főiskolai énekkar a 233-ik dicséretnek 2. és 6-ik verseit: „Isten! bár megszünnén is érte” stb., „Te adj szólni a hirdetőknak” stb. éneklí. Mit követ a kántor éneklése a gyülekezettel, a 235-ik dicséretnek 1-ső verse énekeltevé: „Ó Isten aki pásztorokat” stb. 5. Ezalatt a felavatandó atyafiak székeikből kijöven, megállanak a szentasztal korlátai körül. 6. A püspök beszédet tart hozzájuk s eközben megkérdezővén őket, ha készek-e magukat a lelképásztori hivatalra esküvel kötelezni: feleletük után az egyházkerületi főjegyzővel felesketeti őket (mialatt jobbokat szívökre teszik). — Eskütétel után a püspök folytatja beszédét s végre felszólítja őket, hogy a kijelölt helyen és módon — esenek térdre. — 7. Az esperesi kar és a felavatandó lelkészek testülete éneklí a 44. dicséretnek 1, 2, 4. és 5-ik verseit, a CXVI. zsoltár hangmértéke szerint módosítva. 8. Ezután letérdepelven sorba egymásután a felszentelendő, a püspök és esperesek kezeiket rájuk tevén, a püspök a megáldást végbeviszi. 9. A főiskolai énekkar éneklí ekkor a CXXXV. zsoltár 1. és 12. verseit „Áldjátok az Ur nevé” stb., „Kik az Urat féltitek” stb. — Mely éneklés alatt — 10. A felavatott atyafiak egymásután kezét nyujtanak a püspöknek s ismét visszamennek oda, ahol előbb állottak. Ezt követi 11. A felavatottak ki- és elbocsátása a püspök által. Ezt ismét 12. A lelkési kar testületének hálaadó éneke, a 76. dicséretnek mind a 4 verse elénekeltevé: „Szent vagy örökké Atya Ur Isten” stb. — Végre 13. Szól a püspök a gyülekezethez, azzal együtt imádkozik és az ünnepélyt áldásmondással bezárja. Mi megtörténvén: 14. Az énekező orgona kíséret mellett éneklí a gyülekezettel a 179. dicséretnek 10-ik versét: „Dicséret, dicsőség” stb., mely után az ünnepély véget ér s a felavatottak a püspök és esperesi karral együtt a gyűlés helyére térnek vissza.

UJDONSÁGOK.

Divatkereskedők megállapodása.

Esti fél 8-kor csukják az üzletet.

A debreczeni férfidivatkereskedők emberséges megállapodást hoztak. Alkalmazottaikra tekintettel a nyári hónapok alatt esti fél 8 órakor csukják az üzleteiket. Az idevonatkozó nyilatkozatok és az érdekes, érdekelt üzlettulajdonosok névsorát itt adjuk:

Alulírott férfidivat, kalap, keztyű és cipő kereskedők egyöntetű értelmű megállapodásunkhoz képest üzleteinket június hó 1-től kezdődőleg szeptember hó 1-ig a szombati nap kivételével este fél 8 órakor zárjuk. Tisztelettel kérjük a nagyérdemű közönséget, hogy bevásárlásaikat fél 8 óráig eszközölni sziveskedjenek.

Asszmann Ferencz, Budapesti Koronás Áruház, Békés Lajos, Emerick Samu és Társai, Fekete Jakab, Fenyő Sándor és fia, Fiszoh Testvérek, Fischer Menyhért, Glück Ede, Goldstein Gyula, Györfi Sándor, özv. Grünbaum Mórné, Kálnai Lipót, Kobrak cipők raktára, Központi cipő és kalap áruház, Krausz Mór, Lengyel Samu.

Márkus Miksa, Mandel Lipót, Mentze Henrik, Neumann Testvérek, Nagy András, Reiner Mór, Révész Zsigmond, Rosenberg Emil, Schön Sándor, Schwarcz M. L., Tolnai Dániel, Turul cipők raktára, Weinberger és Löwy cipőgyára.

— **Bakonyi Samu** itthon. Dr. Bakonyi Samu országos képviselő, a II-ik választó-kerületnek nagyérdemű képviselője, a mai napon hazaérkezett. Több napig itthon fog tartózkodni. Csanak János képviselőnk szinte itthon tartózkodik.

— **Kinevezés.** Kovács József polgármester Somogyi Rezső joghallgatót számvéveségi számgyakornokká nevezte ki.

— **Püspöki ebéd.** Eröss Lajos, a tiszántuli református egyházkerület püspöke f. hó 3-dik napján délután fél 2 órakor püspöki ebédet ad a Royal-szálló disztermében. A tavaszi egyházkerületi közgyűlés alkalmából adja ezen ebédet a püspök.

— **Kitüntetett cselédek.** A földművelésügyi miniszter diszes oklevelet és negyven darab tiz koronás aranyat küldött Kovács József polgármesterhez azzal, hogy azokat Tóth István, Gáll Lajos, Tóth István és Czirják Sándor kitüntetett gazdasági cselédek kezébe juttassa el. Az okleveleket és az egyenként száz koronás jutalmakat diszes ünnepség keretében fogják átadni a hű cselédeknek, akikben a miniszter jutalma igen derék és hűséges embereket ért.

— **Elgázolta a vonat.** A debreczeni ügyességhez ma súlyos vasuti szerencsétlenségről érkezett jelentés. A böszörményi rendőrség ma jelentette, hogy a múlt hó 24-én a Szentgyörgyre este fél 8 órakor érkező személyvonat az ugynevezett Zóna út mellett elgázolta Kun Bálint böszörményi lakost. A szerencsétlen embernek mindkét karját levágta a vonat és testén is súlyos zúzódásokat ejtett. A vonaton utazott Leitner Adolf debreczeni orvos, ki első segélyben részesítette és súlyos sebeit bekötözte. A szerencsétlenség ügyében a böszörményi rendőrség szigorú vizsgálatot indított és megállapította, hogy Kun Bálint saját maga könnyelműségének áldozata. 24-én délután teljesen leitta ma-

gát, ilyen állapotban került a sínekre. A vonat közeledését hallotta, de szerencsétlenségére ahelyett, hogy letért volna a töltésről, éppen a sínek közé lépett. Így történt, hogy a vonat elvágta. Kun Bálint állapota súlyos.

— **Eskütétel.** Ercsey Gyula és ifj. Vinny Géza, az ujonnan kinevezett közigazgatási joggyakornok ma tették le Kovács Gyula alispán kezébe a hivatalos esküt.

— **Megnyílt iskola.** Az Egyháztér 7. szám alatti iskola, mely idáig járvány miatt zárva volt, ma újból megnyílt s az előadás megkezdődött.

— **Járvány Szoboszlón.** Hajduszoboszlón kanyarójárvány dühöng, melynek következtében az első és második osztályu elemi iskolát és az óvodát bezárták.

— **Uj műsor a Bikákon.** Zsufolásig megtelt nézőtér előtt mutatkoztak be tegnap az Arany Bika Mulató júniusi műsorának tagjai. A jelenlegi műsor jóval felülmúlja a sikerekben oly gazdag májusi műsort. A közönség sokat tapsolt Gyárfás Dezsőnek, a kiváló komikusnak, ki valahányszor jön Debreczenbe, mindjebbent bejut a közönség kegyeibe. Hasonló sikerekben volt részük Eina Sörensen dán szubretnek és a két bájos Seymour angol ének- és táncosnőnek. Dévai ügyes parasztkomikusnak mutatkozott be. Ezuttal léptek fel Magyarországon először Cray and Carty komikus akrobaták, a 2 Hamilton komikus gyorsfestők és Morello burleszk zsonglőr, kiknek bámulatos és humoros mutatványait a közönség szűnni nem akaró tapsal jutalmazta. Igen ügyes száma a műsornak a Dévai-kettős, kik mint magyar bocher-utánczók arattak nagy sikert. Harrison Anni s a régiak közül Békefi Olga és Virágvölgyi Saci néhány új dallal értek el szép hatást.

— **Egy székely író jubileuma.** A mai székely-kongresszusi gyűlés igen szép epizódja volt az, hogy Szakács Péter ker. és iparkamrai titkár indítványára a szövetségi nagygyűlés egyhangu lelkesedéssel üdvözölte jegyzőkönyvi átirattal Péterfy Tamás író huszadik évi működése és huszadik könyvének megjelenése alkalmából.

— **Az útszélről.** Egy cselédkönyv került a kezembe. Horvát s német nyelven volt a cselédkönyv kiállítva. Horvátországban állították ki.

Kérdeztem a vén szolgáló asszonyt?

— Mondja öregem, honnét van az, hogy maga úgy beszél magyarul, mint született magyar?

— Hisz az is vagyok én?

— Ne mondja! . . . Egy *Rozu Spotjar* csak nem lehet magyar?

— Kérem azt csak úgy irták be. Spollár János volt az én uram. Magam pedig Takács Róza vagyok. Ott mindnyájan magyarok vagyunk, a honnét én elkerültem.

Nagyot nyeltem a tanulásra, hogy Horvátországban miként lett a Takács Rózából — Rozu Spotjar? . . .

Nemcsak Erdélyben, hanem Horváthonban is pusztulnak a magyarok?

Pusztulunk. Veszünk! Mert hiányzik az együttérző nagy szeretetnek ama köteléke, mely az oldódzott kévét összetartsa. A forgatag itt is, ott is letör, elszakít, elsodor egy-egy termőmagokkal gazdag magyar kalászt.

Rozu Spotjarok — Takács Rózák, de magatokra is vagytok hagyva a szlavonai, hajdan jeles vitézektől oltalmazott „magyar végen”. Egy-egy magyar pap, halálig üldözött magyar tanító vezére a széledező községnek.

Rozu Spotjarok — Takács Rózák, de magatokra is vagytok hagyva!

A székelység debreceni-kongresszusa alkalmából időszerűnek tartom ezt a pár sort! Odalent a déli végeken is észrevétlenül, hangtalan küzdelemben vérzik el, olvad bele a gyűlölködő idegentestbe a sok ezernyi jómagyarság.

Rozu Spotjar — Takácséknak még szólóik sincsenek . . . Ezek csak az igazi árvák.

— **Debreczeni katona gyilkosság vádja alatt.** Budapesten a Tattersallban vasárnap reggel hat óra tájban egy férfinak összeszurkált, vérbefagyott holttestét találták. A helyszínen megjelent Krecsányi Kálmán dr. detektívőnök, Tóth János rendőrkapitány és Császik Pál rendőrfogalmazó, kik megállapították, hogy a meggyilkolt Pauth György spalatói születésű negyvennégy éves szabósegéd, kiről ösmerősei tudják, hogy beteg, homosexuális hajlamu ember. Azt is megállapították róla, hogy beteges hajlamának rendszeren a Tattersall elhagyott részén alkalmas médiumokat keres. Ily kiránduláson lehetett szombatról vasárnapra virradó éjjel is. Az a körülmény, hogy egy idő óta a Tattersallban éjjelenként katonák szoktak megfordulni, kik tudják, hogy Pauthhoz hasonló alakok ujabban ott kószálnak, — még nappal is — továbbá a holttesten talált és rendőrorvosi vélemény szerint bajonettel származó sebek arra engednek következtetni, hogy Pauth áldozata egy ily katonának, mivel valószínűnek anyagiak miatt különbözött össze és aki haragjában agyonszurta Pauthot. Ez az eshetőség a legvalószínűbb. De nincs kizárva, hogy a gyilkos szintén beteges hajlamu ember volt, aki patológusuk vérszomjuságból követte el a gyilkosságot.

A gyilkos kézrekerítésére megindult nyomozásban a debreczeni rendőrség is résztvett, még pedig igen érdekes körülmények között. A budapesti rendőrség vasárnap este értesítette a debreczeni rendőrséget a gyilkosságról. A táviratot alighogy felbontotta Ondódy Mihály ügyeletes rendőrbiztos, Oláh István 6. számú rendőr a büntőosztályra egy gyanus alakot állított elő, akit a Hatvan-utcán fogott el. A gyanus alakról csakhamar megállapították, hogy Sipos Bálint bagaméri születésű, rovvott múltu egyén, ki a múlt hó 24-én szökött meg a debreczeni 39. gyalogezredtől, hol mint póttartalékos szolgált. Szökése után Budapestre ment és ott tartózkodott egészen 30-ig. Vasárnap este 10 órakor érkezett vissza Debreczenbe, de nem a rendes utvonelon, hanem előbb Egerbe ment és onnan jött nagy kerülővel Debreczenbe. Ez már gyanus volt, de még gyanusabbnak tűnt fel az, hogy Sipos nem rézsabott, teljesen idegen ruhában volt. Katonaruháját egy batyuban hozta magával. Ebbe bele volt csomagolva bajonettje, melyen vérnyomok látszottak, de csak nagyon halványan, mert a szurony frissen volt tisztítva. Onody Mihály rendőrbiztos ezen gyanuokok alapján vallatásra fogta Sipos Bálintot és kérdést intézett hozzá, hogy a tattersalli gyilkosság éjszakáján hol járt. Sipos Bálint alibit akart igazolni és azt adta elő, hogy az éjszakát Móra Erzsébet Rákóczi-utca 60. szám alatti lakásán töltötte. Vallomását azonban később módosította, ami ismét fölöttébb gyanus volt. Éppen ezért a rendőrségen nem úgy kezelték, mint mint katonaszökevényt és nyomban letartóztatták. Letartóztatásáról értesítették a budapesti főkapitányságot, mely telefon utján közvetlen hallgatta ki Sipos Bálintot, ki azonban mindvégig megmaradt tagadása mellett és azt állította, hogy a Tattersallban soha nem is volt és a meggyilkolt Paut Györgyöt nem is ismeri. A körülmények azonban a gyanusítottat nézve oly szerencsétlenül találkoznak, hogy a budapesti rendőrség intézkedésére a debreczeni rendőrség Sipos Bálintot továbbra is fogva tartja. Döntő bizonyítékok ellenben eddig nem mérültek fel ellene, sőt a Budapestben folytatott nyomozás mindinkább azt látszik bizonyítani, hogy Sipos Bálint ártatlan és csupán szerencsétlen véletlennek áldozata. Legujabban egy pesti huszárt gyanusítanak a gyilkossággal, ki ellen már is terhelő tanuvallomások vannak.

— **Nagy Endre kabaréjára** rendkívül disztíngvált előkelő nagy közönség gyűlt össze tegnap este. A kitűnő előadással a közönség nagyon meg volt előadva s zajos tapsok-

kel honorálta a pompás művészeti előadott darabokat és magánszámokat. Az előadó bájos művésznők s kitűnő művészek, élükön Nagy Endrével, ki ép oly kitűnő, ötletes konferenciér, mint előadó színész, el is követtek mindent, hogy a közönséget állandó, viharos derűtségben tartsák, ami sikerült is s hosszavége nem volt a sok ujrázásnak. Ma és holnap teljesen új műsor lesz új darabokkal. Jegyek a mai és holnap előadásokra előre megválthatók Hegedűs és Sándor cég könyvkereskedésében. Telefon 54.

— **Ülés a városházán.** Debreczen város közigazgatási bizottsága folyó hó 5-én tartja meg a rendes havi ülését.

— **Közhasznú Munkáskertek Egyesülete.** Tisztelettel kérjük 1909 június hó 2-ik napján a Kereskedő Társulat titkári hivatalában délután 6 órakor tartandó szervező bizottsági ülésen való szíves megjelenésre. Az elnökség. Tárgy: 1. Folyó ügyek. 2. A június hó 6-án délelőtt 9 és fél órakor a városháza nagytermében tartandó alakuló közgyűlés előkészítése.

— **Csokonai-köri közgyűlés.** Debreczen város közéletének nagytevékenységű testülete a Csokonai-kör f. hó 6-án azaz vasárnap d. e. 10 órakor a Csokonai-Házban (Hatvan-utca 23. sz.) tartja meg közgyűlését a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki előterjesztés egy tiszteletbeli tag választására és írók üdvözlésére nézve. 2. Szávay Gyula főtitkár jelentése a kör 1908. évi működéséről. 3. Számvizsgálók jelentése 1908. évi pénzügyi forgalomról. 4. Az 1909. évi költségeloirányzat. 5. Tiszviselők, számvizsgálók és tizenhét választmányt tag választása. 6. Esetleges indítványok.

— **Fürdő idényre remek választék fürdő köpenyek, fürdő lepedők, uszó ruhák turista ingekből nyári paplanok divatos harisnyák és zsebkendőkből, egyszerű és diszes batist fehérnemű jömosó zefírek, kartonok és batistokból, Kardos László Debreczen Kossuth-u. 9. váson kész fehérnemű és menyasszonyi kelengye üzlete.**

— **Valódi angol és solingeni acél zsebkések, ollók, borotvák, borotváló készületek és kellékek beszerzésére legjobban ajánljuk Mentze Henrik áruházát Kossuth-utca 4-ik szám.**

— **Megérkeztek az ujtöltésű zsebvilány lámpák Mentze Henrik áruházában, Kossuth-u. 4. szám.**

— **Tajtékipák, acélhangu hermonikák, cipők, csizmák, kézi és ládakofferek és piaci táskák a legolcsóbb árban szerezhetők be a „Munkás bazár“-ban Bádógos-utca 4. szám.**

— **Haszonbérbe kiadó 101 kat. hold kaszálló a Bánkon, a Ludashoz közel. Értekezhetni a tulajdonosnál Rákóczy-u. 25.**

— **Pörkölt kávé különlegességek villany üzemi kávé pörkölte a kirakatba. Félégyházi Jánosnál Piacz és Miklós-utca sarok.**

TÁVIRATOK.

Alfonz király balesete.

Madrid, június 1. Alfonz királyt ma Polo-játék közepette egy kis baleset érte. Kificamította a lábát, úgy hogy a játékot abba kellett hagynia. Állapota nem súlyos, pár nap alatt fel fog gyógyulni.

A gyermekek öröme.

Arad, június 1. Az itteni iskolaszék elhatározta, hogy felir a kormányhoz az évről vizsgálatok eltörlése tárgyában. A határozat széles körben érdeklődést keltett.

A miniszterek Bécsben.

Budapest, június 1. Wekerle miniszterelnök pénteken Bécsbe utazik s kihallgatásra jelentkezik a királynál a kibontakozás dolgában. A jövő hétfőn

Kossuthot és Andrássyt fogadja a király. Holnap minisztertanács lesz, melyen az audienciák előtt az utolsó módozatokat beszélnek meg.

A király Pozsonyban.

Pozsony, június 1. A király ma délután elutazott Pozsonyból. A pályaudvaron ismételten megköszönte a polgármesternek a fogadtatást, melylyel a pozsonyiak körülvették. A vonat két órakor indult ki a pályaudvarról.

Működnek a románok.

Nagyszeben, június 1. A román kulturliga ma elszámolt a rendelkezésére bocsátott pénzzel. Minthogy kitűnt, hogy a felhasznált összeg kevésnek bizonyult, elhatározta a bizottság, hogy felhívja a román tanítókat, papokat és jegyzőket, hogy jövedelmük két százalékát adják a liga céljaira. A bizottság határozata magyar körökben nagy megütközést keltett.

Kisiklott vonat.

Déva, június 1. Bersova állomásnál a 607 számú személyvonat kisiklott. Szerencsére súlyosabb sérülés nem történt. A vonat késéssel mehetett tovább.

Közgazdaság.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, június 1.

Buzakinálát és vételkedv mérsékelt. Kedvező irányzat mellett 4000 méter-mázsa került forgalom 5 fillérrel drágább árakon. Egyéb gabonanemek tartottak. Idő: meleg.

Buza októberre	12.98—13
Buza áprilisra	13.34—35
Rozs októberre	9.98—99
Zab októberre	7.53—54
Tengeri júliusra	7.85—86
Tengeri augusztusra	7.99—
Repce augusztusra	15.05—15

Regény-csarnok.

102.

Regény.

A nagy rejtély.

Most kétség, fájdalmas kétség volt a tekintetben; azután meg felvidult s oly nyílt, őszinte bámulatot fejezett ki, ahogy egy hű nő azt hitte, mikép első látásra meghódította őt. Egyszerre új érzés látszott erőt venni rajta. Szemei csüggedten elfordultak, feje mellére hanyatlott; karjait sajnálkozó mozdulattal emelte ég felé. Ezalatt susogott és mormogott, mintha valami fájdalmas, titkos gondolatok üldöznék, melyek jelen érdekének tárgyaitól mind meszibbra elvonják s a mult szenvedésteli, gyötrelmes emlékeibe sodorják ellenállhatatlanul. Olykor egyegy szót kivehettem. Önkénytelenül figyelni kezdtem, minden áron fel akarván fedezni, mily titkoszerű, sőt képek vonulnak el e sajátságos ember szelleme előtt.

„Sokkal bájosabb arcza,“ hallám mondani. „De nem, igazán nem bájosabb alak. Volt-e valaha szebb alak az övéél? Valami — igen valami meg van elragadó kecséből. Hol rejlik a hasonlatosság, mely eszembe juttatta ismét? Az alak kecses állásában? — Szegény martyr angyal! Mily élet! Es milyen halál! milyen halál!“

A mérgező áldozatával, férjem első nejevel hasonlított-e össze? Szavai igazolni látszottak e következtetést. Ha csakugyan igazam volt, világos, hogy az elhunyt nő határozottan kedves volt. Szavait, megtört hangját, midőn a holtról beszélt, nem lehetett félremagyarázni; bámulta őt, mikor élt; halva gyászolta őt. Fel-

téve, hogy rá tudnám szólni magamat, mikép e különös lénybe bizalmat helyezzek, mi lehetne ennek eredménye? Nyertes, vagy vesztés leszek-e azon hasonlatosság következtében, mit bennem fölfedezett? Látásom meg fogja-e vigasztalni? Vagy fájni fog-e neki? Mohó vágygyal vártam, tán még többet is halhatok az első feleségről. De egy szó sem lebbent el többé ajkairól. Új változáson ment keresztül. Összerezzenve felemelte fejét, mint valami fáradt ember, kit mély állomból felzavarnak.

„Mit tettem?“ szölt. „Ismét engedtem kóbor szellememnek?“ Összeborzadt és felsóhajtott. „Oh az a glenlinchi ház!“ susogta szomoruan. „Gondolatban soha sem juthatok-e el onnan? Oh az a glenlinchi ház!“

Végtelen sajnálatomra Macallanné megakadályozta további nyilatkozatait, melyek szellemének változó képzetait feltárták előttem.

„Lassan, barátom, lassan!“ mondá. „Nem hiszem, hogy tudná, miről beszél épen most.“

Nagy kék szemei haragosan felvillogtak. Egy kézmozdulattal székét közel gördíté anyósomhoz. A következő perczen karon ragadta, arra kényszerítve őt, hogy lehajoljon hozzá, s ő így fülébe sughasson. Nagyon fel volt háborodva. Oly hangosan susogott, hogy minden szó elhatott odaáig, a hol ültem.

„Nem tudom miről beszélek?“ ismétlé — szemeit figyelmesen nem anyósomra, de reám szegezve. „Rövidlító öreg asszony! Hol van szemüvege? Nézzen rá! Nem látja a hasonlatosságot — nem arcban, de ablakban! — nem látja a hasonlatosságot Eustace első feleségével?“

„Tisztán képzelődés!“ felelt Macallanné. „Nem látok semmi ilyet.“

Türelmetlenül megrázta karjánál fogva. „Ne oly hangosan!“ susogott. „Meghallja szavait!“

„Mindkettőjüket hallottam“ szöltam. „Nem kell félnie, Dexter ur, bátran beszélhet előttem. Tudom, hogy férjemnek volt egy első neje s azt is tudom, mily nyomorultan halt meg. Elolvastam a bünpört.“

„Eloivasta egy martyrnak életét és halálát!“ kiáltott Misserrimus Dexter és felém fordította székét s felém hajolva, szemei könynyekkel teltek meg: „Senki sem értette őt valódi értéke szerint,“ mondá, „csak én. Senki, csak én! senki, csak én!“

Macallané türelmetlenül felállt s egészen a szoba végeig ment.

„Ha készen vagy Valéria, jert, várlak“ szölt. „Nem várthatjuk tovább a cselédeket és lovakat ezen elhagyatott helyen.“

Sokkal mélyebben voltam érdekelve azon tárgyban, mit Misserrimus Dexter érintett és sokkal inkább vágytam őt még meszibbre visszavinni e multba, semhogy távozni kívántam volna. Ugy tettem, mintha nem hallottam volna Macallannét. Mintha csak esetleg történt volna, kezemet a kereken járó székre tettem, hogy mellettem tartóztassam.

„A bünpöri tárgyalás alatt, tanuvallomásai által is bebizonyította, hogy mennyire becsülte a szegény nőt“ mondám. „Ugy hiszem, Dexter ur, hogy egészen külön nézetei vannak halálának rejtélye fölött?“

Karosszéken nyugvó kezemet nézte, mindaddig, míg e kérdésre vetemedtem. — De alig mondtam ki e mondatot, ő azonnal feltekintett s szemeit gyanakvó, csaknem haragos kifejezéssel szegte reám.

„Hogyan tudja, hogy saját nézeteim vannak?“ kérdé keményen.

„A bünpörből tudom,“ feleltem. „Azon ügyvéd, ki ellentétes vizsgálatba fogta őnt, csaknem ugyanazon szavakat mondta, melyeket most használtam. Nem volt szándékom őnt sérteni, Dexter ur!“

Arcza époly hamar felderült, a mily hamar elborult. Mosolygott és kezét kezemre tette. Érintésére összeborzadtam. Miden idegem meg-rázkódott alatta — mig gyorsan visszavontam kezemet.

„Bocsánatot kérek, ha félreértettem“ mondá. „Csakugyan külön nézetem van e szerencsétlen hölgy fölött.“ Itt elhallgatott, s némán, igen komolyan rám tekintett. „Önök is külön nézetei vannak?“ kérdé. „Életét, vagy halálát illetőleg.“

Végtelenül érdekelve voltam; égttem a vágytól, hogy többet is hallhassak. Meglehet, hogy felbátorítja s többet is mond, ha őszinte vagyok vele. Azt feleltem. „Igen.“

„Oly nézetei, miket már említett valaki előtt?” folytatá.

„Eddig még egy élő lény sem ismeri gondolataimat,” felelt.

„Ez igen sajtáságos!” szólt, még mindig komolyan tanulmányozva arczatát. „Mit érdekelheti önt egy holt nő, ki soha nem ismert? kérdezte ezt tőlem épen most? Valami okból kerestél fel engem?”

Merészen bevallottam az igazat. Azt feleltem. „Igen, valami okból.”

„Összekötöttesben áll ez ok Macallan Eustace első nevével?”

„Igen.”

„Olyasmivel, mi élete idejében történt?”

„Nem.”

„Halálával?”

„Igen.”

Egyszerre a kétségbeesés vad mozdulataival tördelni kezdé kezét, aztán fejéhez kapott, mintha valami nagy fájdalmat érezne ott.

„Nem hallhatom ma este?” szöli.

„A világot adnám érte, ha hallhatnám, de nem merem. Minden önuralmam elhagyná mai állapotomban. Nem vagyok képes ma a mult iszonyatát, és titkait újból fellebbenteni; nincs elég bátorságom a martyrisált halottnak sirját felásni. Hallott ma, midőn ide jött? Végtelen képzelettel bírok. Néha elragad, az igaz. Színeszszé tesz. Minden hősnek szerepét eljátszatja velem. Érzem jellemüket. Belelélem magamat személyeségükbe, lényegükbe. Azon időre csakugyan azon ember vagyok, kibe beleképzeltem magam. Nem tehetek róla. Kénytelen vagyok vele. Ha képzeletemet csökkenteném, midőn a roham rám jön, megőrülnék. Tehát szabadon bocsájtom azt. Órákig eltart. Midőn elmulik, erélyem meg van törve, idegeim iszonyuan érzékenyek. Ha valamely szomorú, vagy ijesztő emléket felidéznek bennem ilyenkor, képes vagyok sikoltani, képes vagyok görcsökbé esni, elalélni hallotta sikoltásomat. De görcsökbé nem fog látni. Nem Valéria nagysád, — maga ártatlan viszfénye a holtak, távozottnak, — nem; nem ijeszteném meg a világért. Elakar-e jönni holnap, nappal? Van kocsim és ponyva. Ariel, a légi Ariel tud hajlani. El fog menni önér Macallan mamához. Holnap, ha alkalmas leszek reá, beszélgetni fogunk. Halálig vágyom önt hallani. Holnap reggel képes leszek önt hallani. Most ne beszéljünk róla. Félre e tárgygyal! E tulédekes, tulizgató tárgygyal! Csillapodnom kell, vagy agyam széjjel robban fejemben. A zene a legjobb altató szer a tulizgatót agynak. Hárfámat ide! Hárfámat ide!

Székével cirohant a sz. ba tulsó vége felé, Macallanné mellett is elsietve, a mint az viszszatért hozzám, távozásunkat siettetve.

„Jer!” szólt az öreg hölgy ingerülten. „Láttad; ő jól bemutatta magát. Ha többet látnánk belőle, fárasztó találna lenni. Menjünk!”

A szék lassabban tért vissza hozzánk. Miserrimus Dexter csak egy kézzel irányozhatta. Másik kezében hárfát tartott, még pedig oly formájú, minőt eddig csak képeken láttam. Kevés hur volt rajta, s az egész hangszer oly kicsi volt, hogy könnyen ölemben tarthattam volna. A lefestett muzsák, a legenda walesi bárdjainak ősrégi hárfája volt ez.

„Jó éjt, Dexter,” szólt Macallanné. Dexter parancsolólag felemelte kezét.

„Várjon!” kiáltott. „Hadd halljon engem énekelni.” Felém fordult. „En nem szoktam más embereknek tartozni zeneműveimért és költészetemért,” folytatá „Magam szerzem költeményeim és zenémet. Rögtönözni szoktam. Engedjen percnyi gondolkozást. Rögtönözni fogok kegyednek!”

Szemét lehunyva, fejét a hárfá keretére hajtá. Ujjai gyöngéden érinték a hurokot, mig gondolkozott. Pár percz mulva felemelte fejét, rám tekintett átszellemült tekintettel, s az első hangokat hallatá, a dal bevezetését. Vad, barbár, egyhangu zene volt, s végkép elűtött minden jelenkori szentesítést zenétől. Néha eszébe jutatta a hallgatónak a keleti tánczok hullámos, lassu dallamát. Néha oly átmenetekben mozgott, melyek a szigoru stýlú grégoriai énekekre emlékeztettek. A szavak, melyek a dal bevezetését követték, ép ugy megvetettek minden kötött formát és túrvényt, mint a zene. Bizonyára az alkalom sugallta azokat; mert én voltam e saját-szerű dal tárgyja. S a legszebb tenor hangon, mit valaha hallottam, költöm ekkép énekel meg:

Miért, oh szöj! miért jösz?

Emlékeztetsz a jóra,

Emlékeztetsz a holtra —

Alakod mint a másiké,

Járásod mint a másiké:

Miért, oh szöj! miért jösz?

A végzet hozott-e ide?

Együtt hordjuk-e össze

A multnak elszört láncszemét?

Együtt keressük váltig

A multnak relytély-titkait?

A végzetnek hozott-e ide?

A jövő felderíti!

Hadd muljon éj —

Hadd jöjjön a nap.

Benézek szellemébe,

Benéz lelkem mélyébe —

A jövő felderíti!

Folyt. köv.

MENETREND.

Debrecenből indul:

Budapest felé személyvonat	—	—	d. u. 12 ó. 10 p.
Budapest felé (gyorsvonat)	—	—	d. u. 4 " 42 "
Budapest felé (gyorsvonat)	—	—	reggel 8 " 57 "
Csak P.-Ladány mtv.	—	—	reggel 5 " 09 "
Csak P.-Ladányig	—	—	d. e. 11 " 28 "
Budapest—Nagyvárad felé	—	—	d. u. 3 " 45 "
Budapest felé	—	—	éjjel 2 " 20 "
Budapest—Nagyvárad felé	—	—	este 10 " 40 "
P.-Ladány—Nagyvárad	—	—	este 9 " 40 "
M.-Sziget sz. v. felé	—	—	éjjel 2 " 04 "
Csak Szatmárig	—	—	reggel 5 " 10 "
Szatmár—M.-Sziget felé	—	—	d. u. 3 " 56 "
Csak Szatmárig (gyorsvonat)	—	—	d. u. 6 " 57 "
M.-Szigetig	—	—	este 10 " 53 "
Szatmár—M.-Sziget f. (gyorsv.)	—	—	d. u. 12 " 20 "
Szerencs—Kassa sz. v.	—	—	reggel 5 " 15 "
Miskolcz—Kassa felé	—	—	reggel 8 " 51 "
Nyiregyháza—Szerencs	—	—	délbe 12 " 26 "
Miskolcz—Kassa felé	—	—	este 7 " 06 "
Szerencs—S.-A.-Ujhely—Kassa f.	—	—	d. u. 4 " 28 "
Nyiregyháza	—	—	este 10 " 38 "
(m. á. vasutól	—	—	reggel 5 " 30 "
(vásártérről	—	—	reggel 5 " 38 "
(m. á. vasutól	—	—	d. e. 8 " 09 "
(vásártérről	—	—	d. e. 8 " 16 "
H.-Böszörmény	—	—	m. á. vasutól
B.-Sz.-Mihály	—	—	d. e. 11 " 11 "
felé	—	—	(vásártérről
	—	—	d. e. 11 " 20 "
	—	—	(m. á. vasutól
	—	—	d. u. 4 " 36 "
	—	—	(vásártérről
	—	—	d. u. 4 " 47 "
	—	—	(m. á. vasutól
	—	—	este 7 " 00 "
	—	—	(vásártérről
	—	—	este 7 " 07 "
F. Abony felé m. á. vasutól	—	—	reggel 4 " 36 "
Tissapolgár, Tiszafüred, Füzesabony d. e.	—	—	11 " 33 "
F.-Abony felé vásártérről	—	—	reggel 4 " 56 "
O.-Köcs—Polgár felé m. á. v.-tól	—	—	d. u. 4 " 56 "
O.-Köcs—Polgár felé vásártérről	—	—	d. u. 5 " 12 "
Derecske—N.-Léta felé	—	—	reggel 9 " 41 "
Derecske—N.-Léta felé	—	—	d. u. 4 " 51 "

Budapestre érkezik:

A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	—	—	d. u. 1 ó. 40 p.
A déli 12 ó. 10 p.-kor ind. sz. v.	—	—	este 8 " 20 "
Az este 10 ó. 40 p.-kor ind. sz. v.	—	—	reggel 5 " 45 "
A d. u. 4 ó. 40 p.-kor ind. sz. v.	—	—	este 9 " 40 "
Az éjjel 2 ó. 20 p. indul gy. v.	—	—	reggel 7 " 50 "

Budapestről Debrecenbe indul:

A d. u. 12 ó. 8 p.-kor. érk. gy. v.	—	—	reggel 7 ó. 20 p.
A d. u. 3 ó. 36 p.-kor érk. sz. v.	—	—	reggel 9 " "
Az este 6 ó. 49 p.-kor érk. sz. v.	—	—	d. u. 2 " 25 "
Az éjjel 2 ó. 18 p.-kor érk. sz. v.	—	—	este 7 " 05 "
Az este 9 ó. 46 p.-kor érk. sz. v.	—	—	d. u. 12 " 20 "
P.-Ladányig gy. v. átszállással	—	—	este 9 " 15 "

Debrecenbe érkezik:

Budapest felől gy. v.	—	—	délbe 12 ó. 08 p.
Budapest—Nagyváradfelől sz. v.	—	—	d. u. 3 " 36 "
Budapest—Nagyváradfelől gy. v.	—	—	este 6 " 49 "
P.-Ladányból sz. v.	—	—	d. u. 2 " 51 "
Püspökladány	—	—	reggel 7 " 46 "
Püspökladány	—	—	d. e. 9 " 36 "
Budapestről sz. v.	—	—	este 9 " 46 "
Budapestről sz. v.	—	—	éjj. 2 " 18 "
M.-Sziget felől sz. v.	—	—	reggel 6 " 48 "
M.-Sziget felől sz. v.	—	—	éjjel 10 " 12 "
Nagyvárad—Püspökladány	—	—	reggel 5 " 03 "
M.-Sziget felől	—	—	éjjel 1 " 29 "
M.-Sziget felől gy. v.	—	—	reggel 8 " 46 "
Királyháza felől sz. v.	—	—	d. u. 11 " 40 "
Királyháza	—	—	reggel 6 " 48 "
Körösmezőről gy. v.	—	—	d. u. 4 " 22 "
Körösmezőről gy. v.	—	—	este 10 " 12 "
Szatmárról gy. v.	—	—	d. e. 8 " 46 "
Szatmárról sz. v.	—	—	este 6 " 43 "
Nyiregyházáról sz. v.	—	—	reggel 6 " 35 "
Kassa felől sz. v.	—	—	reggel 8 " 04 "
Szerencs felől sz. v.	—	—	d. u. 11 " 32 "
Kassa felől sz. v.	—	—	d. u. 3 " 24 "
Kassa felől sz. v.	—	—	este 8 " 46 "
Szerencs felől sz. v.	—	—	reggel 10 " 26 "

MEGLEPŐ SZINTE CSODALATOS GYÓGYEREDMÉNYEKA

APTAMÁSI

LITHIUM-GYÓGYVIZ

zel gyomor, vese, hólyag és bélbántalmaknál valamint asthma, bronchiale, köszvény és húgysavas diathesis eseteiben.

Debreczenben kapható

KONTSEK GÉZA

fűszer és csemege kereskedésében

: DEBRECZEN, Kossuth-utca. :

ÉLŐPATAK

gyógyfürdő

kiváló jó eredménnyel használható a gyomor, vese, hólyag- és a mehurutos bántalmainál, máj- és legbajoknál, köszvény és csuznál, altesti pangásoknál, valamint bármely az idegesség alapján fejlődő betegségeknek.

A nagyhirű élőpataki gyógyvizek orvosi javaslat szerinti ivása, összekötve a megfelelő és itt feltalálható kiegészítő gyógyeszközökkel (meleg és hidegfürdők, vizgyógyintézetű kezelés, massage, svéd torna, diätikus étrend **rendkívül kedvező eredményt mutat fel.**

Fürdő-idején: **május 15-től szept. 15-ig.**

Vasuti állomás: Földvár és Sepsiszentgyörgy, honnan állandó olcsó kocsiközlekedés van. Lakás, ellátás olcsó és választékos. Az elő- és utóidejnyben (május 15-től június 15-ig és augusztus 20-tól szeptember 15-ig a gyógy- és zenedíjnak fele fizetendő, lakások 50%-al és ellátás is sokkal olcsóbb.

Az élőpataki ásványvíz, mely a szénsavdus égvényes vasas vizek között első helyet foglal el, mint gyógyeszköz háznál is használható és **üdítő, kellemes ital**, tisztán vagy borral vegyítve nagy kedveltségnek örvend. Itthon és a külföldön évenként egy millió palacknál több kerül forgalomba.

Szétküldési hely: Élőpatak, de kapható a legtöbb városban és nagyobb kereskedésben. 2960

Prospektust kívánatra ingyen küld az igazgatóság.

SESTA-KERTI

nyaraló kiadó.

Értekezhetni: Kandia-u. 8. sz. a.

Mollitergin,

A bőr ápolása kötelesség az egészség érdekében s erre legalkalmasabb szer a

mely megőrzi a bőr (az arc- és kéz bőrnek) üdőségét, hamvasságát, rózsaszinben játszó fehérségét. Megszünteti a kéz vörösséget. Az eldurvult, kirepedezett ésszelkifujta arcot vagy kezét, a legrövidebb idő alatt fehérré és puhává tesz! Poudre alá is igen ajánlható!

Hatása gyors és biztos! Mint bőrápoló szer páratlan! Teljesen fémmentes és ártalmatlan! Egy üveg MOLLITERGIN ára 1 K. Készítő helye s főraktára

Mihalovits Jenő

gyógyszertára a „Kigyó“-hoz

Debreczenben, Főpiac 31. sz. alatt,

2853 a városházzal szemben.

TÁTRA-LOMNICZ

m. kir. kincstári gyógyfürdő és üdülőtelp.
 Elsőrangú szállodák. Kétféle konyha. villamos világítás. Vízvezeték.
 Csatornázás. Gondozott park. Kényelmes sétautak. Bérelhető fogatok és autók.
 Lóversenyek. Tennisz. Golf. Galamb- lövészet. Vadászat. Halászat. Zene. Hangversenyek. Előadások.
 Modern vizgyógyintézet. Nagy fedett uszocsarnok.
 Vasútállomás. Posta. Távirat. Interurban telefon.
 Kimerítő prospektussal és felvilágosítással készséggel szolgál
 2926 a fürdőigazgatóság.
 Tatra-Lomnicz **Gundel Károly** (Szepesm.) igazgató.

Valódi brünni szövetek

az 1909. évi tavaszi és nyári idényre.
 Egy szelvény } 1 szelvény 7 korona.
 3.10 m. hosszú } 1 szelvény 10 korona.
 teljes férfiruhához } 1 szelvény 12 korona.
 (kabát, nadrág és mellény } 1 szelvény 15 korona.
 mellény } 1 szelvény 17 korona.
 elegendő csak } 1 szelvény 18 korona.
 } 1 szelvény 20 korona.

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20 K-ért, szintgy felöltözöt, turistalédent, selyemkamarát stb. gyári áron küld a mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert postgyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.
 Az előnyök, amelyeket a magánnevű élvez, ha szövetszükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendeli meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék. Mintahű, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

Reumában és csuszban

szenvedőkkel szívesen díjtalanul közlöm levélbeni megkeresésre, hogy fájdalmaitól mily uton szabadultam meg. Czim: CARL BADER Illertissen (Bajor ország).

A MAGAS-TÁTRA

legbájosabb, legolcsóbb nyaralóhelye.
 Poprád r. t. város tulajdonát képező
TÁTRA-VIRÁGVÖLGY.

Éghajlata enyhe. Szobaárak 1 K 60 f.-től 5 K-ig naponta, elő- és utóidényben 30%-kal olcsóbb.

Étkezés közös asztalnál, reggeli, ebéd, vacsora heti 28 K., vagy étlap szerint.

Kádfürdő 80 fill. Zenedij, gyógydíj nincs. Állandó fürdőorvos. Felvilágosítással készségesen szolgál:

TÁTRA-VIRÁGVÖLGY gondnoksága.

Férfiak

ne féljenek,
GONO

Krémet ELŐZETESEN használva, a legbiztosabban meg vannak védve az összes nemi betegségek ellen.

Rendkívüli előnyei:

HASZNÁLATA TISZTA, EGYSZERŰ ÉS KELEMES. Az egyetlen szer, mely ELŐZETESEN használva, a legbiztosabb védelmet nyújtja.

!! Orvosok ajánlják !!

Eredeti tubus 2 korona
 5 kis tubus dobozban 3 korona
 Postaköltség külön 45 fillér.

Főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógytára Budapest, Király-utca 12. — Kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

CSÁSZÁRFÜRDŐ

BUDAPESTEN.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénes hévízü gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszap-, medence- és kádfürdők, melyek kiváló gyógyhatással használtak az összes reumatikus- és idegbántalmaknál. Uszodák, hőlégy-, szénsavas- és villamosvíz-fürdők. Ivó- és belélegzési-kúra. Prospektust ingyen és bérmentve küld

2864 az IGAZGATÓSÁG.

Goldstein Karolin

orvosilag elismert mellfűző műterme

DEBRECEN, Piac-utca 61.

Mérték után rendelve bármilyen érzékeny alakra -- 6 óra alatt készít legkényelmesebb --

midert

kitűnő egyenestartókat. — Kirakatba készült fűzőket félárban adom el. Óriási raktár kész fűzőkben **legolcsóbb árakban.**

Legújabb Szövetek,

Sima és mintázott női kosztüm és divatkelmékből

gyönyörű választékot tartunk.

Angol- és francia bluz szövetek a legújabb kivitelben.

Divatos blouz selymek, a legelőkelőbb beszerzési forrásokból.

Fekete és színes napernyőkből, remek választék. 2980

Állandó nagy raktár fekete gyászkelmékből.

SZABÓ LAJOS FIAI.

Egész éven át nyitva. UJ TÁTRAFÜRED. Egész éven át nyitva.

Klimatikus gyógyhely, 1005 méter magasságban, a Magas-Tátra legvédettebb telepe. 300 modern berendezésű szoba, villanyvilágítással, légfűtéssel.

Teljesen elkülönített sanatorium

tüdőbetegek részére. Fekvő csarnokok a fenyves közepén. Hízó kúra. Saját tehenészet. Tej-kúra. Szerum-kezelés. Vezetőorvos: Dr. SCHARL PÁL.

Pensio: lakás, villanyvilágítás, kiszolgálás, gyógy- és zenedij, napi hétszeri étkezés 10 koronától, szobák napi 2 koronától feljebb. Modern berendezésű villák 4, 6, 8, 10 szobával, konyhával teljesen berendezve, villanyvilágítással kiadók. — Kétféle vasúti összeköttetés. Poprádról villamos vasut.

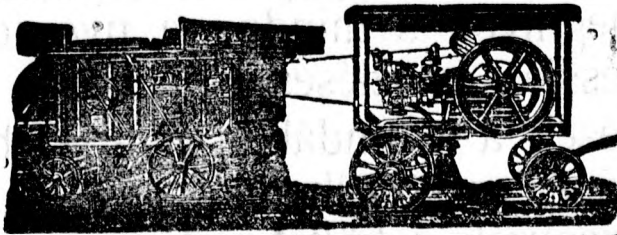
Prospectust kívánatra a fürdőtelep igazgatósága küld.

2799 Igazgató: RÁCZ ARNOLD.

OSERS és BAUER.

Kizárólagos motorgyár: WIEN, XX., Dresdnerstrasse 81—83a.

Magyarországi fióktelep: BUDAPEST, VI., Podmaniczky-u. 18.

Benzin-

lokomobilos

cséplőszerelvények a legszolidabb kivitelben.

Szivógázmotorok.

A jelenkor legolcsóbb üzemereje 2—3 fillér üzemeltetés óra-lőerőnkint. Több száz telep üzemben. Elsőrendű szolid gyártmány! Kedvező fizetési feltételek. Költségvetés és árjegyzék ingyen. Benzin-lokomobilos cséplőszerelvényeink a többek között a következőknél tekinthetők meg üzemben: Ifj. Rohody Pál, Berczel, Szabolcsm. 4 HP. cséplőszerelvény. Farkas Ferencz, Berczel, Szabolcsm. 4 HP. cséplőszerelvény. Jeskó Mihály, Csemernye, Varannó mellett, 8 HP. cséplőszerelvény. Dörner Károly, Nagyazar, Gál-szécs mellett, 10 HP. cséplőszerelvény. Ziegler Zsigmond, Mogyorós, Mándok mellett, 4 HP. cséplőszerelvény. Kovács Albert, Berencs, Pátróha mellett 4 HP. cséplőszerelvény.

Donogán és Somossy
DEBRECZEN, Kistemplom-bazár.

Mosó kelme újdonságok

Zefir. Batist. Ottomán-vászon.

.. Kreton. Voile de laine ..

!!! óriási raktára !!!

Eladó birtok.

Egy 25 holdas fan-
csikai (kaszáló fekete ho-
mok talaju)

eladó.

Értekezhetni lehet: **Dr.
MÁRTON RÁLMÁN** ügyvédnél,
Piac-utca 44. sz. a.

Eladó szőlő.

A Tócsó-kert I. járason **1 hold,**
873 négyszögöl jókarban levő szőlő,
körüli lugassal, kedvező feltételek mel-
lett eladó.

Betáblázott kölcsön van rajta
5000 korona, a legelőnyösebb fizetési
feltételekkel.

Értekezhetni a tulajdonossal **Miklós-**
utca 41. sz. alatt. 2788

Telefon 5.

Telefon 5.

Aratógépeket,

kéveket, marokrakó és fűkaszalókat a legteljesebb
felelősség és kedvező fizetési feltételek mellett
szállít olcsóbban, mint bárhol

BAGI ISTVÁN

gazdasági gépműhelye és gépraktára

mint szakértő iparos díjmentesen felszereli és
munkába állítja. Ajánlja továbbá saját találmányu
szántóvető tengeri-gépeit csekély 25 koronáért da-
rabonként és általában a legolcsóbb bevásárlási
forrás gazdasági gépekben.

Tisztelettel:

Bagi István

2266

Kaba.

Tessék ajánlatot kérni.

KOVALD PÉTER ÉS FIA

cs. és kir. szabadalm. kelme- és szőrmefestő, vegytisztító és gőzmosó-gyár
BUDAPEST, VII., SZÖVETSÉG-UTCA 37-IK SZÁM.

Megbízói kényelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes vidéki vá-
rosban képviselőt létesít és ezáltal módot nyújt a nagyérdemű közönségnek arra, hogy
cégét — a csomagolás és postaköltségek mellőzésével — közvetlenül felkereshesse

SCHWARTZ R. Debrecen
DÉGENFELD-TÉR 8. SZÁM

vette át a képviselőt és a gyár rendes áraiban vállalja az uri-, női- és gyermek-
öltönyök, díszítő és butorszövetek, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, csipke
és végárúk, szőrmék stb.iek vegytisztítását és festését.

Ugyszintén ágytollak tisztítását és fehérneműek mosását is.

A nagyérdemű közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és mindenkor méltányos áráiról, szíves jóindulatába és figyelmébe ajánlja a képviselőt és számos megbízást kér a

KOVALD PÉTER ÉS FIA cég.

A „Debreczen“

motorerőre berendezett nyomdája

Kandia-utca 15. szám alatt.

A legújabb technikai eszközökkel szereltetett fel.

Modern gépek, új betűk s minden más eszköz rendelkezésre áll ahhoz, hogy a nyomda művészies és izléses nyomtatványokat állíthasson elő.

Elvállal könyvek, levélpapír, boríték, eljegyzési értesítők lakodalmi és bál meghívók s minden a nyomdai szakmába vágó munkálatoknak művészies és izléses előállítását.

Megrendelések a nyomdában és a „Debreczen“ kiadóhivatalában (Piac-u. 40. szám) eszközölhetők.

Minták, árjegyzék s költségvetés díjtalan.

A „Debreczen“ nyomda.